

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-372/16-L

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Dětský domov a Školní jídelna, Zruč nad Sázavou, Poštovní 593
Sídlo	Poštovní 593, 285 22 Zruč nad Sázavou
E-mail právnické osoby	dd-zruc@mybox.cz
IČ	70837376
Identifikátor	600021815
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Milan Lehečka
Zřizovatel	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Poštovní 593, 285 22 Zruč nad Sázavou
Termín inspekční činnosti	24. 5. 2016 – 26. 5. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu dětského domova a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnocené období - aktuální školní rok 2015/2016.

Charakteristika

Činnost školského zařízení probíhá v souladu s platným rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Školské zařízení vykonává činnost dětského domova a školní jídelny (dále jednotlivě „školské zařízení“, „DD“, „ŠJ“). Nachází se v blízkosti středu města v panelákové zástavbě (v blízkosti města Kutné Hory) v bývalé internátní budově uzpůsobené pro činnost DD. Školské zařízení je určeno pro děti se soudem nařízenou ústavní výchovou nebo předběžným opatřením. Provoz čtyř rodinných skupin probíhá v prvním a ve druhém patře budovy. DD má kapacitu 32 lůžek, evidováno bylo k datu inspekce 30 dětí. Žádné dítě zde nepobyvalo na základě smlouvy uzavřené mezi nezaopatřenou osobou a školským zařízením z důvodu přípravy na budoucí povolání. Dvě děti byly mladší tří let. Dětem je poskytováno celodenní stravování.

Informace o školském zařízení lze nalézt na www.detskydomovzruc.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Ředitel školského zařízení je ve funkci od 1. února 2012. Stanovené dlouhodobé i krátkodobé cíle v dokumentech DD jsou zaměřené především na přípravu dětí na samostatný život, na jejich možný návrat do vlastní či náhradní rodiny a prevenci rizikového chování. V tomto duchu je zpracován školní vzdělávací program školského zařízení (dále „ŠVP“), který je obsahově v souladu s právním předpisem, je zveřejněn a přístupný pedagogům, dětem i rodičům. Z poskytnutých podkladů lze konstatovat, že vytyčené cíle jsou DD postupně naplňovány. Mimoškolní zájmové aktivity a soutěže jsou konkrétně uvedeny v ročním plánu výchovně vzdělávací činnosti. Individuální cíle a úkoly jsou konkretizovány v programech rozvoje osobnosti dítěte, které jsou zpracovávány dle metodického pokynu „Standardy kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a ve školských zařízeních pro preventivně výchovnou péči“ (dále „standardy“).

Ředitel školského zařízení splňuje předpoklady pro výkon této funkce. Systém řízení založil na efektivním rozdělení kompetencí ředitele a vedoucí vychovatelky. Informační systém je pružný, doložitelný je v knihách denní evidence, v zápisech z jednání pedagogické rady i porad vychovatelů. Denně je s pracovníky v osobním kontaktu. Sociální pracovník průběžně informuje rodiče dětí. Děti získávají potřebné informace ve svých rodinných skupinách, kde také společně připravují týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti a mají možnost vyjádřit se ke svému hodnocení. Další prostor k vyjádření svého názoru mají při pravidelné společné komunitě a při setkáníi spolusprávy s vedením DD. Mohou využít i schránku důvěry. Děti se mohou obrátit se svými žádostmi, problémy a připomínkami jak na pedagogy a ředitele, tak i psychology a sociálního pracovníka. Měly také možnost vybrat si svého klíčového pracovníka.

Na kontrolní činnosti se podílí vedení DD. Z předložených záznamů vyplynulo, že pracovní a výchovné problémy účinně řeší. Školské zařízení vede povinnou dokumentaci účelně a přehledně v rozsahu, který ukládají právní předpisy. Standardy postupně zavádí do dokumentů i praxe.

Organizování činnosti je stanoveno v dokumentech DD (vnitřní řád, domovní řád), s kterými byli zaměstnanci i děti prokazatelně seznámeni. Přijímání dětí do DD probíhá v souladu s právním předpisem. Děti jsou určeným pracovníkem seznamovány se svými právy a povinnostmi, organizováním činností a chodu školského zařízení. Do rodinných skupin (dále „RS“) jsou umísťovány s přihlédnutím k sourozeneckým vazbám. Matka s novorozencem má samostatný pokoj. V DD je ještě jedno dítě mladší tří let, které patří do

sourozenecké skupiny. Děti docházejí do škol ve městě nebo dojíždějí podle typů škol do různých míst.

Každá RS má dva stabilní vychovatele. Mužský vzor identity chování je zastoupen čtyřmi zaměstnanci, z nichž dva jsou pedagogové. Služby denních vychovatelů a nočních asistentů pedagoga jsou účelně nastaveny k zajištění bezpečnosti dětí. Do DD dochází externě psycholog terapeut a další psycholog specialista na pedagogicko-psychologické poradenství, ten je zaměstnancem nadačního fondu. Počty dětí v RS jsou v souladu s právním předpisem. Režim dne zahrnuje volnočasové aktivity, kroužky v DD i mimo DD, přípravu na školu, volné vycházky. Domácí práce děti vykonávaly v souladu s rozvojem pracovních kompetencí.

Ředitel se zabývá personálním vývojem, usiluje o zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání. Z 16 pedagogických pracovníků pouze jeden nesplňuje kvalifikační předpoklady pro přímou pedagogickou činnost s dětmi. Doklady o psychické způsobilosti pedagogů a bezúhonnosti zaměstnanců byly doloženy v jejich osobních spisech. V DD pracuje na částečný úvazek zdravotní sestra, která se věnuje dětem mladší tří let. Profesní růst je vedením podporován. Další vzdělávání zaměřené na potřeby DD bylo realizováno v souladu se stanoveným plánem.

Materiálně-technické podmínky školského zařízení jsou dobré. Každá RS je funkční samostatnou jednotkou s odpovídajícím zázemím a vybavením včetně PC a připojení na internet. Vybavení pokojů dětí a kuchyněk vyžaduje obnovu, ředitel školského zařízení již potřebné kroky podnikl. Pro vzdělávání i volný čas mají děti k dispozici keramickou dílnu, posilovnu, relaxační místnost, dílnu pro rukodělné práce. Společenskou místnost pro oslavy a aktivity mají vždy dvě rodinné skupiny společně. DD má dobré zázemí i vybavení pro sezónní činnosti (kola, lyže, brusle). Na přilehlém pozemku má vlastní hřiště a vybavený prostor pro sportovní i relaxační aktivity (altán, ohniště, herní prvky).

Školské zařízení financuje svou činnost zejména ze státního rozpočtu včetně rozvojových programů určených na zvýšení úrovně odměňování pracovníků. Dotace na provoz od zřizovatele a vrácené příjmy z pronájmů byly využity k úhradě provozních nákladů a na opravy (výměna podlahové krytiny, malování, oprava střechy, služebního vozu). DD se daří získávat sponzorské věcné dary např. televizory, počítače, monitory, židle, lampičky, oblečení. Finanční sponzorské dary byly použity na podporu aktivit zaměřených na volný čas dětí, pobyt u moře, dovybavení rodinných skupin, sportovní vybavení, kulturní a sportovní akce. Při vymáhání pohledávek za výživné školské zařízení kontaktuje rodiče dětí, při jejich vyhledávání se obrací na příslušné úřady. Nevymahatelné pohledávky po lhůtě splatnosti jsou navrženy k odpisu. Přínosem pro školské zařízení je zapojení do projektů „Tváře lásky“ (preventivní program proti násilí) a nadačního fondu „Srdce na dlani“ (zaměřeny na motivační programy, podporu a přechod dětí do samostatného života). DD hospodáří s vyrovnaným hospodářským výsledkem. Veškeré poskytnuté finanční prostředky školské zařízení využívá účelně, efektivně a hospodárně k realizaci ŠVP, k obnově materiálního vybavení a k zajištění potřeb dětí.

Děti se stravují v jídelně DD, kde stolky a židle jsou přizpůsobeny výšce dětí. Pitný režim je zajištěn celodenně. Každá rodinná skupina má k dispozici vybavenou kuchyň, kde si děti každou neděli pod vedením vychovatelů připravují celodenní stravování (od snídaně až po večeři). Pro dítě s diabetem je zabezpečen příspěvek na potraviny, který poskytuje úřad práce. Nastavená pravidla ve vnitřních dokumentech vytváří bezpečné prostředí a předpoklady pro zdravý psychický i fyzický vývoj dětí. O bezpečnosti jsou děti prokazatelně poučovány při konkrétních akcích. V předepsaných intervalech jsou zaměstnanci proškolení, probíhají revize vybavení a zařízení, zjištěné nedostatky jsou odstraňovány. Knihy úrazů a záznamy o úrazech jsou správně vedeny. Počet úrazů se

nezvyšuje. Záznamy o úrazech podléhající hlášení jsou sepsány a odesílány stanoveným orgánům.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti mají děti v RS k dispozici na nástěnce. Kromě režimem stanovených aktivit jsou další činnosti uskutečňovány dle zájmu dětí. V průběhu týdne je dán prostor pro individuální práci psychologa s dětmi. S programy rozvoje osobnosti jsou děti seznamovány s ohledem na jejich věk a mentální úroveň.

Při inspekční činnosti byla sledována příprava dětí na školu, sportovní činnosti na zahradě, aktivity plánované v týdenním programu výchovné činnosti. Pedagogové účelně využívali adekvátní metody a formy práce, především individuální pohovor, skupinovou a individuální práci. Využili příznivého počasí a větší část odpoledne trávili venku. Náročnější práce byla se zabavením dítěte mladší tří let, které vyžadovalo tetu jen pro sebe. Pedagogové zařadili vhodné pomůcky i motivační prostředky s důrazem na rozvoj rozumových schopností, komunikativních, pracovních, výtvarných a sportovních dovedností. Vytvářeli dostatečný prostor pro vyjádření dětí a sdělování jejich názoru a vedli je k vzájemnému respektování a sourozeneckým vztahům. Dětem se zdravotním postižením (aktuálně jich bylo sedm) poskytovali podporu zejména v přípravě na školu a při plnění domácích úkolů. Přístup vychovatelů byl adekvátní věkové skupině přítomných dětí. Děti se projevovaly přirozeně, v rozhovorech sdělovaly svoje pocity a školní problémy. Plnění povinností a zapojení dětí do nabídkových činností bylo vyvážené. Děti docházejí do výtvarného, rukodělného, sportovního, pěveckého a keramického kroužku v DD, dle zájmu i do kroužků ve městě.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům má očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Školské zařízení pravidelně hodnotí výsledky výchovy a vzdělávání dětí. Denně jsou řešeny aktuální činnosti a potřeby dětí, každý týden probíhá dílčí hodnocení, jednou za měsíc velké hodnocení výchovně vzdělávací činnosti jednotlivých dětí při společné komunitě. Opatření ve výchově je zakládáno do osobních spisů dětí, s obsahem jsou děti prokazatelně seznamovány. Programy rozvoje osobnosti jsou vychovateli ve stanoveném období vyhodnocovány a s dítětem probírány. Systém hodnocení rozvoje osobnosti dětí je průkazný.

Zákonní zástupci jsou o výsledcích ve výchově a vzdělávání informováni především sociálním pracovníkem, který ve spolupráci s pracovníky orgánu sociálně právní ochrany dětí a iniciuje kontakty dětí s rodinami. Spolupráce se zákonnými zástupci dětí je rozdílná v souvislosti se zájmem, možnostmi a dostupností rodičů. Aktuálně 13 dětí nikam nevyjíždělo (rodiče ve výkonu trestu, neznámý pobyt).

V průběhu inspekční činnosti bylo zjištěno, že dětem je poskytována adekvátní péče vedoucí k jejich osobnostnímu rozvoji.

Činnost školského zařízení pozitivně ovlivňuje spolupráce s partnery. Funkční spolupráce probíhá s dětským diagnostickým ústavem (dále „DDÚ“) zejména v oblasti standardů, se školami a školskými poradenskými zařízeními. DD spolupracuje se dvěma psychology, jeden se zabývá poradenstvím a druhý psycholog terapeut praktikuje konkrétní terapeutické činnosti v DD. Se zřizovatelem řeší finanční podmínky pro zajištění dalšího

rozvoje DD. Tyto partnerské aktivity v součinnosti se sponzory a nadacemi významným způsobem pomáhají školskému zařízení.

Prevenčí rizikového chování se zabývá metodik prevence, jehož práci vykonává vychovatelka, která si tuto odbornost doplňuje studiem. Jednotlivé úseky minimálního preventivního programu (dále „MPP“) jsou identifikovány také v ŠVP, vychovatelka sleduje jejich zařazení v týdenních programech výchovně vzdělávací činnosti i v programech rozvoje osobnosti. Pro efektivní realizaci MPP má zajištěného partnera s akreditací MŠMT. V DD se vyskytují děti s rizikovými příznaky chování. V posledním období DD řešil ve spolupráci s psychologem a etopedem DDÚ rizikové chování u tří dívek a dvou chlapců. Přijatá opatření byla účinná.

DD se snaží v rámci prevence rizikového chování a přípravy dětí pro samostatný život zapojovat děti do různých akcí např. do sběru odpadu, zhotovování výrobků pro Zručský jarmark, jarní výstavu, Karneval Veltruby, zajistit účast dětí v soutěžích v rámci DD i mimo DD. Také zapojení starších dětí do projektů nadačních fondů např. Srdce na dlani přispívá k jejich osobnostnímu rozvoji. Významné jsou i ozdravné pobyty, tábory, výlety. Počet dětí v DD je stabilní, převládají děti plnění povinnou školní docházkou. Kapacita je dlouhodobě téměř naplněna. V roce 2014/15 bylo přijato šest dětí, z toho pět přímo z rodiny a jedno bylo z pěstounské péče. Propuštěno bylo osm dětí, tři z nich dovršily 18 let, dvěma byla ukončena ústavní výchova, dvě předškolní děti se vrátily do rodiny a jeden chlapec s rizikovým chováním byl přeřazen do jiného výchovného školského zařízení.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- *Důsledná obnova a údržba objektu.*
- *Všichni vychovatelé absolvovali v různé formě a délce studium speciální pedagogiky.*
- *Nastavený informační systém a spolupráce DD s psychology vytváří prostor pro efektivní komunikaci mezi pedagogy a dětmi umožňující operativní řešení případných problémů.*

Návrhy na zlepšení (udržení) stavu

- *Dále sledovat kvalifikační předpoklady pedagogů a jejich profesní růst.*
- *V rámci prevence rizikového chování pokračovat v psychologických aktivitách.*

Hodnocení vývoje

- *Proti poslední inspekční činnosti v DD došlo ke změně ve funkci ředitele školského zařízení.*
- *Dětský domov uzpůsobil internátní typ budovy pro efektivní fungování rodinných skupin.*
- *Zlepšilo se vybavení školní zahrady (herní prvky, altán, ohniště) a údržba budovy.*
- *V pedagogickém sboru se podařilo zajistit mužské vzory chování.*

- *DD efektivně spolupracuje s psychology. Zejména psychoterapeutické aktivity jsou v rámci prevence rizikového chování pro děti přínosem.*
- *Ředitel účelně rozdělil kompetence v oblasti řízení mezi členy vedení DD.*
- *DD svými zvýšenými aktivitami a spoluúčastí dětí na dění ve městě vytváří vhodné podmínky pro rozvoj sociálních kompetencí dětí.*

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina čj. OŠMS/5881/2001, vydaná dne 6. prosince 2001 s účinností od 1. října 2001 ve znění dodatků č. 1 až 6
2. Dodatek č. 6 zřizovací listiny příspěvkové organizace Dětský domov a Školní jídelna, Zruč nad Sázavou, Poštovní 593, se sídlem Poštovní 593, 285 22 Zruč nad Sázavou čj. 010462/2012/KUSK vydaný dne 19. prosince 2011 s účinností od 1. ledna 2012 (týká se vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele předávaného příspěvkové organizaci k hospodaření a nabývání dalšího majetku)
3. Výpis správního řízení vydaný MŠMT, čj. MSMT-4011/2012-25 ze dne 1. února 2012 s účinností od 1. února 2012, rozhodnutím byly provedeny změny v rejstříku škol a školských zařízení (zápis ředitele do školského rejstříku)
4. Rozhodnutí MŠMT čj. 29 549/2007-21, ze dne 18. prosince 2007 ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. ledna 2008 (zápis nejvyššího povoleného počtu lůžek ve školském zařízení 32)
5. Jmenování do funkce ředitele příspěvkové organizace Dětský domov a Školní jídelna, Zruč nad Sázavou, Poštovní 593, se sídlem Poštovní 593, 285 22 Zruč nad Sázavou s účinností od 1. února 2012 na období 6 let do 31. ledna 2018 vydané Středočeským krajem dne 3. ledna 2012 čj. 001639/2012/KUSK
6. Vnitřní řád upravený k 10. 5. 2016
7. Školní vzdělávací program DD platný od 1. 9. 2015
8. Roční plán práce výchovně vzdělávací činnosti 2015/2016
9. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti (květen 2016 u všech rodinných skupin)
10. Jednací protokol 2015/2016
11. Osobní dokumentace dětí včetně programů rozvoje osobnosti (vybraný vzorek)
12. Knihy denní evidence vedené v rodinných skupinách 2016
13. Kniha úředních návštěv 2015/2016
14. Kniha ostatních návštěv 2015/2016
15. Přehled kapesného duben, květen 2016
16. Evidence výdeje léků na skupinách, duben, květen 2016
17. Zápisy z pedagogické rady 2015/2016
18. Výroční zpráva 2014/2015
19. Seznamy dětí, rozdělení do rodinných skupin 2015/2016

20. Spisy pedagogických pracovníků - doklady o dosaženém vzdělání, psychickou způsobilost, výpis z rejstříku trestů
21. Spisy nepedagogických pracovníků – doklad výpisu z rejstříku trestů
22. Výkaz o činnosti zařízení školního stravování Z 17-01 podle stavu k 31. 10. 2015
23. Rozhodnutí vydané Úřadem práce Pardubice o přiznání příspěvku na péči ve výši 3000 Kč měsíčně od června 2014, čj. 21299/2014/CTR ze dne 8. 10. 2014
24. Jídelní lístky za září 2015 až duben 2016
25. Kniha úrazů založená 29. 9. 2002 a 3. 4. 2015
26. Záznamy o úrazech školní roky 2013/2014 až 2015/2016 ke dni inspekce (9, 8, 6)
27. Směrnice k vyhledávání rizik, opatření k jejich prevenci, zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků školy (svěřenců DD a ŠJ) ze dne 23. března 2015
28. Směrnice pro pořádání ozdravných pobytů, výletů, exkurzí, táborů, zahraničních zájezdů a uvolňování dětí ze zařízení ze dne 20. května 2015 (včetně prezenční listiny o seznámení s dokumentem)
29. Směrnice pro vstup do objektu ze dne 23. března 2015 (včetně prezenční listiny o seznámení se směrnicí)
30. Traumatologický plán ze dne 9. dubna 2015 (včetně záznamu o seznámení se s předpisem)
31. Provozní řád hřiště a zahrady, dílny praktických činností, keramické dílny, ze dne 1. června 2015
32. Provozní řád posilovny ze dne 1. září 2014
33. Doklad o školení BOZP ze dne 7. října 2015 (vedoucí zaměstnanci, pedagogové a provozní zaměstnanci)
34. Odborný posudek vypracovaný oprávněným revizním technikem ve věci kvality, provozuschopnosti, spolehlivosti a bezpečnosti elektrických spotřebičů ze dne 22. února 2016
35. Revizní a kontrolní zpráva tělocvičného náradí ze dne 29. března 2016
36. Měsíční školení dětí o dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví a o zákazu užívání alkoholu a jiných omamných látek, dodržování pravidel silničního provozu, bezpečnost při pohybu na veřejných komunikacích ze dne 28. dubna 2016
37. Seznámení dětí s pravidly provozu trampolíny dne 6. září 2015
38. Seznámení dětí s domovním řádem dne 6. září 2015
39. Seznámení dětí s evakuačním plánem dne 15. září 2015
40. Závazné ukazatele rozpočtu NIV za rok 2013, 2014 a 2015 (schválený rozpočet včetně úprav v průběhu jednotlivých roků)
41. Finanční vypořádání dotací z MŠMT transferem v roce 2013, 2014 a 2015
42. Projekt nadačního fondu „Srdce na dlaní“ a Arcidiecézní charity „Tváře lásky“
43. Účetní závěrka za rok 2015

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Miloslava Paclíková, školní inspektorka

Paclíková v. r.

Bc. Dana Nulíčková, kontrolní pracovnice

Nulíčková v. r.

V Liberci 13. 6. 2016

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Milan Lehečka, ředitel školského zařízení

Lehečka v. r.

Ve Zruči nad Sázavou 22. 6. 2016